

Základy filosofie

čtvrtá část

Novověká filosofie

- Poslední velký předěl
 - definitivně se hroutí svět „středověké analogie“
 - Komenský vrs. Descartes
 - Evropa se rozpadá na kontinentální a ostrovní
 - hledání a nalézání univerzální metody (dedukce, evidence, abdukce, indukce)
 - síla vědeckého poznání
 - ztráta světa smyslu
 - zvláštní vítězství Aristotela

Rozdíly mezi kontinentální a ostrovní filosofií

- základem je racionální x empirické poznání
- demokratizující x monarchická a anti-demokratická
- eseje x přísně „logická“ struktura
- hned dvakrát ovlivnila ostrovní kontinentální, avšak ne naopak

Kontinentální filosofie

- René Descartes
 - vztah Descartesa k předcházejícím myslitelům
 - Descartesův život
 - radikální skepse (životní krize)
 - východisko z radikální skepse = evidence, a to evidence racionální (proto na něj mohl navázat E. Husserl)
 - spor o metodu a rozdělení světa na svět rozprostraněnosti a svět duchovní
 - výjimečné postavení člověka
 - novověká lhostejnost k utrpení „nelidských“ entit

Kontinentální po Descartesovi

- Okkasionalisté (stále Boží zasahování do empirického a „našeho“ světa)
- Baruch Spinoza
 - Etika
 - Traktát teologicko-politický
- Leibnitz
- Christian Wolff

Kontinentální po Descartesovi

MONÁDY - Leibnitz

1. Jsou bezrozměrné, tzn. na rozdíl od atomů jsou dokonalým geometrickým bodem.
2. Jsou centrem fyzikální síly.
3. Jsou oduševnělé - tzn. nejsou inertní, neaktivní látkou, ale oduševnělou substancí.
4. Jsou hierarchicky uspořádané od monád věcí, zvířat až k monádám lidí.
5. Jsou jedinečné - neexistují dvě stejné monády.
6. Jsou do sebe uzavřené, tzn. nemohou mezi sebou komunikovat.

Ostrovní filosofie

- Francis Bacon
 - rozpor mezi dílem a filosofií F. Bacona
 - odpor k scholastickým studiím
 - radikální reforma věd a nalezení platné metody
 - empirické pozorování a indukce
 - Nové organon a Nová Atlantis

Ostrovní filosofie

- Baconovy idoly
 1. Idola specus (idoly jeskyně) předsudky vážící se na nás samé (naši individualitu)
 2. Idola tribus (idoly kmene) předsudky nám všem (lidem) společné
 3. Idola fori (idoly tržiště) – řeč přinášející falešné pojmy
 4. Idola Theatri (idoly divadla) – školská tradice přenášení omylů

Ostrovní filosofie

- John Locke
- Thomas Hobbes
- George Berkeley
- David Hume
- anglické osvícenství a filosofie citu
- (Shaftesbury, Hutcheson)